

Jewish Museum in Prague
Jüdisches Museum in Prag
Musée juif de Prague

Jan Neruda a Židé

Texty a kontexty

11. a 12. října 2010

Ústav pro českou literaturu
Institute for Czech Literature

Seminář *Jan Neruda a Židé. Texty a kontexty*

Klasik českého devatenáctého století Jan Neruda upoutává dodnes kombinací otevřenosti a nacionalismu, poetického citu a formální inovace, humoru i sarkasmu. O to více je též nutné zkoumat a diskutovat jeho texty a pasáže, které mají výrazně protižidovský charakter, zvláště Nerudův pamflet *Pro strach židovský* (1869), pravděpodobně první obsáhlý český antisemitský traktát. V literatuře byly dosud Nerudovy protižidovské texty často přecházeny mlčením nebo byly vysvětlovány jako pouhý důsledek jeho sociálněkritických postojů.

Protižidovská část Nerudovy tvorby otevírá řadu otázek. Lze Nerudův traktát začlenit do širšího politického a kulturního kontextu nebo se tu jedná o pouhý „přešlap“ velkého mistra? Je možné vystopovat souvislosti s jinými protižidovskými texty Nerudova období, českými, německými, rakouskými? Měl traktát mezi současníky nějaký ohlas? Kdo ho četl? Je spíše reflexem vzniku moderního kapitalismu v českých zemích než výrazem rasové nesnášenlivosti? A je možné či dokonce nutné číst jej v souvislosti s jinými protižidovskými pasážemi v Nerudově literární a fejetonistické tvorbě?

K objasnění těchto a mnoha dalších otázek Nerudova protižidovského postoje a jeho dobového kontextu zveme k neformálnímu mezioborovému diskuznímu setkání, jehož se budou účastnit literární vědci, historici, politologové a další specialisté. Účastníci připraví badatelsky orientovaný referát (20 minut), diskusní teze nebo mohou i navrhnout krátký text ke společné diskuzi. Setkání, které bude mít formát workshopu s dostatečným prostorem pro diskuzi, pořádá Židovské muzeum v Praze ve spolupráci s Ústavem pro českou literaturu Akademie věd České republiky.

Program a organizace:

Dr. Michal Frankl, Židovské muzeum v Praze michal.frankl@jewishmuseum.cz

Prof. Jindřich Toman, University of Michigan ptydepe@umich.edu

Seminář se bude konat v Ústavu pro českou literaturu AV ČR, Na Florenci 3/1420, 110 00 Praha 1.

Jewish Museum in Prague
Jüdisches Museum in Prag
Musée juif de Prague

Jan Neruda a Židé

Texty a kontexty

11. a 12. října 2010

Ústav pro českou literaturu
Institute for Czech Literature

PŘEDBĚŽNÝ PROGRAM

pondělí 11. října 2010

14:00–14:30

Přivítání za ÚČL: Pavel Janáček

Přivítání za ŽMP: Leo Pavlát

Úvod: Michal Frankl, Jindřich Toman

14:30–16:00

Štěpán Balík: Obraz Žida ve dvou českých jazykových příručkách druhé třetiny 19. století
aneb Nerudův jazykový základ

Marek Nekula: Obraz Židů v Nerudových Povídkách malostranských a jeho drobné
publicistice

16:30–18:00

Kateřina Čapková: Jan Neruda a Siegfried Kapper

Václav Petrбок: Jan Neruda a David Kuh

19:00: Společná večere pro účastníky workshopu

úterý 12. října 2010

9:30: Prohlídka Židovského muzea v Praze se zaměřením na dobu Jana Nerudy
(v případě zájmu)

12:30–14:00

Jindřich Toman: Bez obojživelníků. Jan Neruda a Židé

Aleš Haman: *Téma bude oznámeno později*

14:30–16:00

Michal Frankl: Česká liberální publicistika a Židé v 60. letech 19. století

Miloslav Szabó: Slovenský Neruda? Antisemitizmus v ideologii Svetozára Hurbana
Vajanského

Jewish Museum in Prague
Jüdisches Museum in Prag
Musée juif de Prague

Jan Neruda a Židé

Texty a kontexty

11. a 12. října 2010

Ústav pro českou literaturu
Institute for Czech Literature

16:30–17:15: Shrnutí, závěrečná diskuse

Dalibor Dobiáš

Hillel J. Kieval

18:00-19:30

Účastníci workshopu jsou též srdečně zváni k účasti na **veřejné diskusi ve Vzdělávacím a kulturním centru Židovského muzea v Praze**. Moderuje Petr Brod.